

Vooraan

De jacht op de schaarse smoking

De vraag naar smokings boemt, maar het chique zwarte pak met zijden revers is almaar moeilijker te vinden. Van weken wachten op ritsen tot dewasserij die er de brui aan geeft: de smokingverhuurder zit in de knel. 'Ik durf mijn prijzen bijna niet op te slaan.'

PIETERJAN NEIRYNCK

Van de jonge Niels Destadsbader over de bouwondernemer Willy Naessens en zijn echtgenote Marie-Jeanne - 'de grootste huwelijksuitedie ik heb gedaan' - tot een rist voetballers uit de Belgische eerste klasse. Het zijn allemaal klanten van wie de foto de winkel van Hilde Calleeuw (54) in het West-Vlaamse Kuurne siert. Al 30 jaar verhuurt ze feest- en trouwkleedij, maar geen enkel jaar was zoals 2022. 'Uitgestelde huwelijken, inhaalfeesten, bedrijfs-evenementen. Het was een ongelooflijk druk jaar', zegt ze.

Eén outfit sprong eruit: de smoking, het tweedelig kostuum dat zich van andere pakken onderscheidt dankzij de zijden revers en knopen. Dat horen we niet alleen in Kuurne, maar ook bij Herenmode De Waele in Sint-Niklaas. 'Sinds de zomer hebben we drie keer zoveel smokings verhuurd als normaal. Veel trouwfeesten en galabals zijn weer wat chiquer dan vroeger, met black tie als een vereiste', zegt zaakvoerder Yannick De Waele. 'In 2019 hebben we getwijfeld om de verhuur van smokings stop te zetten. Ik ben blij dat we het niet gedaan hebben.'

Veel anderen hebben er wel de brui aan gegeven toen de coronacrisis de feestsector meer dan een jaar platlegde. In West-Vlaanderen is het aantal verhuurders nog op een hand te tellen. In Antwerpen sloot De Ceremonie de deuren. En in Gent is Azaert aan zijn laatste dagen bezig. 'Mijn uitverkoop loopt nog twee weken, daarna is het definitief gedaan', zegt Chris Everaert, al 44 jaar kleermaker. 'Ik ben 63 jaar, het is tijd voor mijn pensioen. Corona was een zware periode, maar daar heeft mijn stopzetting niets mee te maken. Als ik tien jaar jonger was, deed ik er nog tien jaar bij.'

De kaalslag heeft als resultaat dat wie een huursmoking zoekt nu vaak het halve land moet afrijden. 'Onze klanten komen al van voorbij Antwerpen, de Kempen, soms zelfs uit Nederland', zegt De Waele, die opmerkt dat de huurders ook veeleisender worden. 'Vroeger stak het allemaal zo nauw niet, nu moet de smoking bijna passen als een maatpak. Er kruipt veel tijd in de verhuur, die amper iets opbrengt. We zien het als een vorm van marketing, om mensen naar de verkoop te lokken.'

Voor Calleeuw zit dat anders. Waar Herenmode De Waele zowat 50 smokings in de verhuur heeft, zijn dat er bij Ceremoniekleedij Vanwynsberghe honderden, in vier verschillende kleuren. 'Het is heel arbeidsintensief', zegt de zaakvoerder, die

Sinds de zomer hebben we drie keer zoveel smokings verhuurd als normaal. Veel trouwfeesten en galabals zijn weer wat chiquer dan vroeger.

YANNICK DE WAELE
HERENMODE DE WAELE

vier deeltijdse medewerksters heeft. 'Maten nemen, retoucheren, een passende strik of das kiezen, alles klaarleggen. Na het weekend moet je vaak telefoontjes doen of ze alles alsjeblieft zo snel mogelijk kunnen terugbrengen. Als de gedragen smokings ten laatste op dinsdag niet bij de droogkuis zijn, ben je meteen een week verhuur kwijt.'

De huur van een smoking kost 95 euro voor een weekend. 'Ik heb mijn prijzen onlangs met 3 euro verhoogd. Met veel schrik, want ik wilde niemand bruuskeren. Bij al die uitgestelde feesten was 92 euro afgesproken. Ik dacht dat mensen mij daarop zouden aanspreken', zegt Calleeuw. 'Een nieuw exemplaar kost me snel een paar honderd euro. Een paar keer verhuren en terugverdiend', zou je denken, maar iedere

Hilde Calleeuw: 'Als gedragen smokings op dinsdag niet bij de droogkuis zijn, ben je meteen een week verhuur kwijt.' © WOUTER VAN VOOREN

week keren meerdere klanten met schade terug. Je weet hoe het er 's nachts aan toegaat op een trouwfeest. Een vlek, een gescheurde broekzak, een loszittende naad. Niet onoverkomelijk, maar de smoking is rijp voor de vuilnisbak. Vroeger deed mijn fabrikant nog reparaties, nu is het meteen vernieuwen.'

Alleen is dat makkelijker gezegd

dan gedaan. De modesector kampt nog altijd met de naweeën van de pandemie. 'De stoffenweverijen in Italië staan enorm achter met de bestellingen. Als een stof niet meer in voorraad is, moet je zes tot tien weken wachten', zegt De Waele. 'Het is al het hele jaar gesukkel', beaamt Calleeuw. 'De ene keer heeft de fabrikant geen stof meer in voorraad voor

de vesten, de andere keer is er een tekort aan ritsen voor de broeken. Gelukkig heb ik nog wat voorraad.'

Voor 2023 hopen de verhuurders op beterschap bij hun leveranciers, want de orderboeken lopen alweer vol. 'Het Autosalon komt eraan, er staan veel galafeesten op de planning', zegt De Waele. 'De meeste serviceclubs, zoals Rotary, draaien

'INDUSTRIËLE DROOGKUIS IS UITSTERVEND BEROEP'

Een cruciale schakel in de verhuur van feestkleedij is de droogkuis. 'Er zijn drie aandachtspunten', zegt Yannick De Waele. 'Hij moet snel werken. Op maandag haalt hij de kledij op en de dag daarna heb je die idealiter terug. Twee, hij mag niet veel schade toebrengen. En misschien het belangrijkste: de droogkuis moet dat allemaal tegen een speciaal - lees: lager - tarief willen doen.' De Federatie van de Belgische Textielverzorging (FBT) zag het aantal grote industriële droogkuisbedrijven de voorbije vijf jaar teruglopen van 40 naar 30. 'Het gaat hier om bedrijven die lid zijn, maar het is sowieso een wat uitstervend beroep', zegt Karolien Dierickx. 'De droogkuisen die nog actief zijn, hebben wel veel werk, ook al omdat het moeilijk is geschikt personeel te vinden.' De beroepsfederatie verwacht meer stopzettingen en fusies, ook door de strengere wetgeving. 'Veel bedrijven kampen met een historische bodemverontreiniging, waarvoor de saneringskosten hoog oplopen', zegt Dierickx. 'Het is daarom niet echt aantrekkelijk voor de jongere generatie om de droogkuis over te nemen.'

weer op volle toeren, dus zie ik de aanvragen binnenlopen. Ik voel nu al dat mensen, zoals klanten van Azaert, de weg naar hier vinden', zegt Calleeuw. 'Het maakt het voor ons nog wat intensiever, maar ik wil niet te veel klagen. Ik doe het na dertig jaar nog altijd graag en er valt geld te verdienen met verhuur. Anders blijft het niet duren.'

Werknemersbonussen liggen dit jaar gemiddeld 11 procent hoger

Een kwart van de bedienden in de privésector in ons land krijgt dit jaar een bonus. Het gemiddelde bonusbedrag ligt 11 procent hoger dan vorig jaar.

DIRK SELLESLAGH

In vergelijking met 2021 krijgen in 2022 weer ongeveer evenveel bedienden (24,4%) een of andere vorm van bonus van hun werkgever. Maar het gemiddelde bedrag van die bonus stijgt ondanks de crisissfeer met 11,5 procent naar 5.924 euro. Dat blijkt uit de gegevens over de eerste tien maanden van dit jaar die de hr-dienstengroep Acerta verzamelde van 175.000 bedienden bij meer dan 40.000 grote en kleine privébedrijven.

De collectieve CAO90-bonus is de populairste manier voor werkgevers om hun medewerkers extra te belonen. De bonus wordt uitgekeerd als in het jaar duidelijk omschreven doelstellingen worden

De CAO90-bonus en de winstpremie zijn pistes om medewerkers extra koopkracht te geven.

KAROLIEN VAN HERPE
CONSULTANT ACERTA CONSULT

bereikt. Hij is vooral aantrekkelijk omdat er weinig belastingen op verschuldigd zijn. 'Op het uitgekeerde bedrag is een RSZ-bijdrage van 13,07 procent verschuldigd, maar wordt er geen bedrijfsvoorheffing betaald', zegt Karolien Van Herpe, senior legal consultant bij Acerta Consult.

In 2022 kreeg 13,9 procent van de bedienden een CAO90-bonus uitgekeerd. Met een gemiddelde van 1.368 euro is het bedrag het laagst van de verschillende bonussen die kunnen worden toegekend. De CAO90-bonus lag wel 11,4 procent hoger dan in 2021.

Een ander type collectieve bonus is de winstpremie. Die is veel minder populair. Ze bereikte in 2022 slechts 1,8 procent van de bedienden. De gemiddelde winstpremie ligt in 2022 wel iets hoger dan in 2021: 2.426 euro ten opzichte van 2.028 euro vorig jaar.

Fiscaal is de winstpremie minder interessant. Er wordt niet alleen een

RSZ-bijdrage van 13,07 procent afgehouden, maar ook een roerende voorheffing van 7 procent.

Naast een collectieve bonus kan een werkgever individuele medewerkers een extra beloning geven. In 2022 kreeg 6,5 procent van de bedienden een individuele loonbonus. De gemiddelde waarde ervan steeg met 11 procent naar 4.791 euro.

Zo'n 6 procent van de bedienden kreeg warrants als extra individuele verloning. Het gemiddelde bedrag steeg met 13 procent naar 13.065 euro.

De bonussen die werkgevers in 2022 toekennen, zeggen vooral iets over de bedrijfsresultaten van 2021. Voor de bonussen van 2023 is het wachten op de resultaten van 2022. 'Voor bedrijven met marge om mensen extra te belonen, is het goed nog eens te onderstrepen dat de CAO90-premie en de winstpremie los staan van de loonnorm', zegt Van Herpe. 'Ze zijn een piste om medewerkers extra koopkracht te geven.'

NIEUWE GEVANGENIS

444

In Dendermonde werd vrijdagmiddag de nieuwe gevangenis geopend. Ze biedt vanaf februari plaats aan 444 gevangenen. De huidige gevangenis uit 1863 blijft nog minstens vijf jaar lang open.

OORLOG

Europees embargo op Russische olie gaat maandag in

Maandag gaat het Europees olie-embargo in dat eind mei werd afgeklopt en een onderdeel is van het zesde sanctiepakket tegen Rusland. Alles meegerekend zou dat invoerverbod

goed zijn voor 93 procent van het verbruik van Russische ruwe olie in Europa. De bedoeling is Moskou te raken in zijn oorlogskas. Als tweede belangrijkste uitvoerder van ruwe olie heeft Rusland sinds het begin van de invasie 67 miljard euro verdiend aan de verkoop van olie aan de Europese Unie.

WOUTER DE PLOEY

Wouter De Ploey zet om persoonlijke redenen een stap opzij als CEO van het Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA). Algemeen directeur Financiën Eddy Aerts zal De Ploey, die deze maand normaal bestuurder wordt bij BNP Paribas Fortis, opvolgen tot de fusie met GZA Ziekenhuizen, begin 2024.